

Taigasångare ringmärktes vid Jan Mattsdammen, Grängesberg

Pelle Adenäs

Lördagen 23 september 1995 såg ut att kunna bli en fin dag. Vid sextiden hade vi satt upp alla nät vid Jan Mattsdammen och började förbereda oss för dagens fångst. Sju skådare från trakten var vi och så hade Thorild Jonsson några av sina elever med också.

Morgonens prat gällde mycket den större piplärka som satts under veckan utanför Borlänge och den jaktfalk som dagen innan upptäcktes i samma område.

Det var ganska gott om fågel i buskarna och de första närunderorna gav en hel del. Mycket mesar, en del rödhake, sävsparv och enstaka lövsångare, rörsångare och kungsfågel.

Sökarna larmade om en pilgrimsfalk, sedd av de som väntade på jaktfalken i Borlänge.

Strax efter åtta upptäckte Peter Ohlsson en falk som sträckande rakt norrifrån. Avståndet var långt men det verkade vara en "pille".

Den kom närmare och slog sig så ned i en torraka. I tubarna kunde vi nu njuta av synen – en ung pilgrimsfalk.

Men vi hann inte njuta så länge för det var dags för en ny närundera.

"Den har ju vingband"

Klockan 08.30 kom vi fram till det första nätet. Ett tiotal fåglar hängde i det. Längst ned hängde en liten sångare och när Petter Ohlsson kom dit utropade han:

Taigasångare, Jan Mattsdammen, Grängesberg. Foto: Peter Ohlsson

- Den har ju vingband! Taigasångare!! Nu samlades alla och jag började varsamt plocka loss den. Thorild pep ut den på DIP och snart började mobiltelefonerna att ringa. Det var gott om fågel i alla nät, speciellt med väl intrasslade mesar.

Jan-Olov Hedblad var först på plats av dalakryssbenägna skådare och när vi kom till märkplatsen hade ytterligare några tillkommit.

Vi märkte den övriga fångsten först och just när vi tog fram taigasångaren kom ytterligare några, helt ovetande skådare, till platsen.

Efter sedvanlig märkning och måttagning var det dags för idollporträtt. Nu hade även de som letat jaktfalk hunnit ner och strax innan vi släppte taigasångaren anlände några ivriga Säterbor.

Totalt blev det ett 20-tal personer som fick njuta av Dalarnas första taigasångare. När vi släppte den flög den upp i en buske där vi kunde titta på den under en kort stund innan den dök ner i buskagen och var borta.

Under denna vecka finns i min obsbok anteckningar om jaktfalk, pilgrimsfalk, aftonfalk, berguv, taigasångare, större piplärka och smalnåbbad nökräka. Allt sett i Dalarna. Så inte kan man säga att Dalarna är ett fattigt landskap att skåda fågel i!

Enligt Fågelåret 1995 (SOF 1996, Stockholm) så noterades 22 taigasångare i Sverige detta år, vilket är klart under genomsnittet. 17 av dessa sågs i oktober och de övriga i september. I vår närhet så ringmärktes ett ex på Björn, Uppland 6.10 och ett ex vid Hammarö, Värmland 28.10.

Beigekindad skogstrast på Sollerön

Lars Hansson

Söndagen den 12 november 1995 var ganska kall. Temperaturen låg, liksom den ofta gjort den senaste tiden, under nollstrecket. En del vikar av Orsasjön och Siljan hade redan frusit, och marken var täckt av ett tunt snötäcke.

Förmiddagen denna söndag hade jag spenderat vid Norrviken, där jag gjort ett tröstlöst försök att hitta skäggmesar med hjälp av bandspetare.

Vid 13-tiden kom jag körande genom byn Bodarna, med sikte på att försöka ta mig närmare några änder jag sett på långt håll från Solleröbron.

När jag kom fram till vägskalet i byn stannade jag bilen och funderade över åt vilket håll jag borde köra.

Jag sträckte mig efter kartan och såg i ögonvrån en stare flyga in i den lilla hästhalgen till höger om bilen. Årminstone någon stackare kvar i kylan, tänkte jag, och gick ur bilen för att titta på den.

Jag hittade i handkikaren två starar sittande i hagen, och just framför dem en mycket liten trast som snabbt fick funderingarna över de obeslörda änderna att försvinna. Fågeln rörde sig hoppande i riktning från mig och försvann bakom en byggnad mitt i hagen.

Det jag hade hunnit se så här långt var alltså en mycket liten trast med brun rygg som därtill hade en underligt rundad kropp.

Jag körde snabbt bilen åt sidan, rev åt mig tuben och "Jonsson" och smög försiktigt fram för att kika runt hörnet på byggnaden. Trasten satt vid bortre delen av huset när jag fick in den i tuben. Fläckad bara på bröstet och tydlig ögonring. Skogstrast var det första som dök upp i huvudet på mig men hur stor är egentligen en sådan? 18 cm enligt "Jonsson", det skulle ju faktiskt kunna stämma.

Trasten gav mig inte tillfälle att studera boken närmare då den nu lyfte och flög iväg

Beigekindad skogstrast, Sollerön.

Foto: Lars Hansson

mot en gård några tiotal meter bort. Jag hittade dock den snabbt igen invid en husvägg, där solen tinat bort det mesta av snön och frosten.

Förstafynd för Sverige!

Det mest akuta i det här läget var naturligtvis att fästa fågeln på film.

Ett par mycket vänliga, förbipasserande ortsbör hjälpte mig med att hämta kameran i min bil medan jag höll koll på fågeln.

Strax rasselade kameramotorn ett par gånger då trasten satt fint exponerad i solen mot husväggen. Därefter flög den in mot gården och jag förlorade den ur sikte.

Att det verkligen var en skogstrast var jag nu övertygad om, och de beiga tonerna i ögonbrynstreet framför ögat, ögonringen och på övre bröstet samt den jämnt färgade ovasidan pekade klart mot beigekindad.

Jag slog nu larm via mobiltelefonen, och den första på plats var Moraskådaren Magnus Strömberg, som också hade med sig "Sällsynta fåglar i Europa".